۱۲۰

شماره ۱۲۰ ایکنجی دوره | ۵شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر: احمد موسوی

ادارەمیزین یئری ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاریدیر

هامویه - هامویه - هامویه

عزیز هموطنلر!

تاریخین چتین بیر، مسئول ایندیکی شرایط و انتظارلی وظیفه‌لریمیزی بو گونه‌دک یالنیز اوجالیقی ایله انجام وئریب ملی فرقه، ملی حکومت بیر سوزله ملی دولتیمیزی یاراتماق آرزوسیله تاکل اولونوشدور. بو یولده بوتون خلق آیاغا قالخیب وار قوه‌سی ایله چالیشمیشدیر. آذربایجاندا بیر شهر، بیر کند، بیر محله، بیر ائو، بیر اویا تاپیلماز که اونون افرادی بو قانونی حقی آلماق یولونده فداکارلیق گوسترمه‌میش اولسون. خلقیمیزین دشمنلری بیله اونون وجودو، کئچیردیگی بویوک نهضتی انکار ایتمکدن عاجزدیرلر. میلیونلارجا کیشی، آرواد، جوان و قوجالاریمیز مجلس ملی انتخاباتینده گوستردیکلری علاقه و ابراز ایتدیکلری احساسات ملی آزادلیقلارینین پایه و اساسینی تشکیل ایتمیشدیر. ایندی آرتیق آذربایجان ملی دولتی ایله بیر حقیقتدیر که اونون دوام و بقاسی بوتون دنیانین عدالت پرور و حقیقی دموکرات عنصرلرینین آرزولاریندان الهامی تشکیل ایدیر. بو یولده خلقیمیز بویوک استعداد و قابلیت گوسترمیشدیر. بیز ایندی ایکی آی یاریمدیر که تهران مرتجعلری و اونلارین حمایتچیسی اولان دنیا مستبدلرینین علیهینه آپاردیقلاری شدید مبارزه‌یه باخمایاراق تشکیل ایتدیگیمیز ملی اورگانلاری استحکام ایدیب خلقیمیزین آنا یاشاییشی یولونده جدی تغییرلر گورمگه موفق اولموشوق.

خلقیمیز ایستر فرقه‌میزین صیره‌سینه داخل اولماق ایستر ایسه ملی دولتیمیزین قرارلارینی اجرا ایتمکده ایستر ایسه ملی مجلسیمیزین قانونلارینی آلقیشلاماق ایله اونلارین اتحاد و بیرلیگینی ثبوت ایتمیشدیر. آرتیق آذربایجان تام معناسیله آزاد بیر اولکه حالینه دوشموشدور. بو اولکه یاشاماق و ترقی ایتمک ایستیر. بونو خلقیمیزین بوتون افرادینه بیلدیرمک لازمدیر.

قوی ایللرله زحمت، مشقت، آجلیق و یوخسوللوق آتشینده یانان آذربایجان خلقی بو مژده‌نی ایشیتسین که اونون سعادت اولدوزو آرتیق گورونوب و حلالسین و گله‌جک نسللریمیزین شانلی یاشاماسی امکانات ایجاد ایدیلمیشدیر.

عزیز هموطنلر!

بیز چوخ گوزل بیلیریک که حق و آزادلیق آلدیقدان سونرا اونو ساخلاماق و اوندان خلقین سعادتی اوچون استفاده ایتمک لازمدیر. دموکرات فرقه‌سی و ملی حکومت بو مقدس وظیفه‌نی اجرا ایتمک زمانی گوروب چالیشدیغی بیزین نظرده تویور. آلدیغیمیز آزادلیغی گوز بیبگی کیمی ساخلاماق لازمدیر. ایندی تاریخ بیزدن بونو طلب ایدیر.

بیز گرک بوتون قوه‌میزی وطنیمیزین مدافعه‌سینه صرف ایتمک قاباقلاریمیز ارتجاعین دوشمن مسلح و منظم قوشونلارینی سلاح گوجی ایله سوز ... مقدس تورپاغیمیزدان چیخارتماقلارینی ایندی جوانلار رشید اوغوللاریمیز ... ایگیت ... آزادلیغیمیزین ... ایله آزادلیغیمیزین تکیاتلیغی ... بیز تکثرین گوروتوسی تهران مرتجعلرینین قولاقلارینده سسلنمکده‌دیر. هنوز آذربایجانین هر ساکنلرینین آلتی یوردو

ایران مرتجعلرینین وجودیلرزه‌یه سالانلادیر. بونو هیچکس انکار ایده بیلمز لیکن بو کافی دگیلدیر.

آزادلیق دشمنلری بو ساده‌لیک ایله بیزی اوز حالیمیزه بوراخمیاجاقلار. اونلار ایران خارجینده آپاردیقلاری خائنانه تبلیغات و دیپلوماسی فریبلریلارندان مایوس اولدیقدان سونرا علیهیمیزه سلاح ایله چیخا بیلر. توپ، تانک و طیاره واسطه‌سی ایله خلقیمیزی بیز چو گوره‌بیلمک اوچون ... ایستر. بونی همیشه فراموش ایتمه‌یک.

عزیز هموطنلر!

بیز دنیایه اثبات ایتمیشیک صلح و سازش طرفداریق حتی بیر دامله قان تو کمه‌دن تهرانین آخدلیبه راضی. گیلینلری ارتجاع قان ایستیر - گوز یاشی طلب ایدیر. آ، قاتمن لنت آپاریر. بیز آرتیق قورخو، گیبلی اولوروموزو ال قولو باغلی جلادلاره تسلیم ایده بیلمریک. دیری طنلر، قهرمان مللر و اونلارین آزادلیق و سعادتی دوشونن ملتلرین ساده ولی محکم بیر شعارلاری واردیر:

یاشاماق ایستیر ایسن اولومه حاضر اول!

بیز بو شعاری بیر آن اونوتما بیلمریک. سلاح قارشیسینه سلاح ایله چیخمالی و قوشونا قوشون ایله جواب وئرملی‌یک.

خلقیمیز عاجز، زبون و بیچاره دگیلدیر. اونون تاریخی قهرمانلیق جیچیگی بیر وقت اونوتمولماز. هله ایندی ده ... ارتجاع‌جی تهرانی ... مغرور فرمانده‌لر و قلدرلار سرکرده‌لرین باشلاری احترام اوچون اگیلیر. بو ارمغانی آذربایجان دوغوب و جهت، گتیرمه‌یکی اوچون بیله لازمدیر. بو قهرمان آتا قهرمان اوغوللار موفقلیت اوز لشانی وئریشدیر.

آذربایجان ساکت بر هر یاندا تیکن اولین دهشتلی ... لی قالخمیشده. دنیا لی اوز گوروتوسی ایله دوشکونلر و بیربیری ... واقفلار ... ایدیر. بوده تاریخی ... اولدیغی بیربویوک ایشلریدیر.

عزیز هموطنلر!

ملتیمیزین رهبری اولان فرقه‌میز و خلقیمیزین سعادتی تامین ایتمک چالیشان ملی حکومتیمیز سیزی آلدیغیمیز آزادلیغی ساخلا[ماغا] دعوت ایدیر. هر بیر آذربایجانلی بو گوندن اعتباراً بو یولده چالیشمالیدیر. آزادلیغیمیز آنجاق ملی قوه، منظم سلاحلی قوشون اولدان تورو ساق اولار. بو ایسه عموم خلقین سلاح باشینه کئچمه‌سی ایله امکان پذیر اولاجاقدیر. اوزا گوره فرقه و دولت سلاح گوتورمگه قادر اولان بوتون آذربایجانلیلاری خلق قوشونلاری صیره‌سینه چاغیریر. قوی خلق ایشالیشیب‌دیر ... فرقه و انتخاب ایدیب ایشی تاپشیردیغی ملی دولتین بو چاغیریشینی ایشیتسین واحد بیر انسان کیمی آیاغا قالخسین.

قوی فدائی دسته‌لری تشکیلینده گوستردیگی عمومی احساسات بیر داها بو گون قوی آتالار، باجیلار، قارداشلار بیر داها جوانلاریمیزی اوروپ وطن و آزادلیغیمیزی مدافعه ایتمک اوچون ملی قوشونه گوندرسینلر. قوی بوتون آذربایجانلی هاملیق

مسئلری بوروسون. قوی بوتون فرقه عضولری ایشلرینی گوجلرینی موقتی صورتده ترک ایدیب کندلرده، شهرلرده، کوچه و محله‌لرده میتینگلر یغینجاقلار تشکیل ایدرک خلقی ملی وظیفه‌نی انجام وئرمگه تشویق ایتسینلر. قوی روحانیلریمیز منبرلرده، مسجدلرده جوانلاریمیزی وطن مدافعه‌سی اوغروندا جهاده دعوت ایتسینلر. قوی ملت دنیایه بیلدیرسین که او بیر نئچه ... لارده اوز آزادلیق و استقلالینی مدافعه ایده جکدیر. آذربایجانلی ملی دولت تشکیلی ایله اوز آخر سوزونو دئمیش اوز مقدراتنی تعیین ایتمیشدیر.

یا آزاد یاشاماق یا افتخارله اولمک، بو بیزیم ملتیمیزین آخرینجی سوزودور. بو سوزو دنیایه اعلان ایدن ملتی آذربایجان خارجینده آپاریلان جبه گرایه قرارلار تابع ایتمک اولماز. آذربایجانلی اوله بیلر ولی دونه‌بیلمز. حق بولدان دونمه‌ز. اولومه حاضر اولان بیر ملت یاشار و ایستدیگینی آلار. بیز یاشاماق ایسته‌دیگیمیزی آلمیشیق، اولمگه حاضر اولدیغیمیز اوچون اونو ساخلایاجاغیق. چونکه اولمکدن قورخان ملتلر دیزه گلیر.

هموطنلر! قوی آذربایجانین بوتون حاملی انسانلاری حتی جانسیز داش و تورپاقلاری ملی آزادلیغیمیزی مدافعه ایتمکده آند ایچسین. قوی دنیا بیلسین که بیزیم اولکه‌میز صاحبسیز، ملتیمیز باشسیز دگیلدیر.

عزیز هموطنلر!

ملتیمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن مجلس ملیمیزین ملی وظیفه و خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی قانونی اجراسی زمانی گلیب یئتیشمیشدیر. بو قانونی اجرا ایتمک اوچون خلق قوشونلاری وزارتنه تشریف وئریلمیش ایش جدی صورتده باشلانمیشدیر. فرقه‌میز جوانلاریمیز آتا آنا باجی قارداش گلین قیز اوشاق یاشلی بالاخره بوتون خلق امتحان قارشیسینده‌دیر. بو بویوک امتحاندان باشی اوجا چیخماغا چالیشمالیدیر. بو یولده میتینگلر اجتماعلار اجلاسلارده وئره‌جکلری سوز ایچه‌جکلری آندلاری ایندی عملده اثبات ایتملی سوز.

بوتون ملت بو مقدس وظیفه‌نی آذربایجان آدینه لایق بیر صورتده انجام وئرمه‌سی یولونده تشکیل ایدیلملی‌دیر بو ایشده فرقه تشکیلاتلاری جوانلار و آروادلار جمعیتلری جدی صورتده تبلیغات آپارماغه موظفدیرلر. بویوک ایش باشلانمیشدیر و بو یولده موفقیته قورتاراجاقدیر.

یاشاسین خلقیمیز. یاشاسین اولومو آزادلیغی آلان فدائیلریمیز. یاشاسین بو آزادلیغی مدافعه ایده‌ن ملی قوشونیمیز.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین صدری
آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری
پیشه‌وری

خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده ملی حکومتین قراری

خلق قوشونلاری وزارتنه

مجلس ملی‌نین ۳۰ آذر ۱۳۲۴ تاریخلی ۴ئنجی عمومی اجلاسینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی قانونی ۱۶ بهمن اجلاسینده تصویب اولونموش اوچونجی اصلاحی ماده‌لی رعایت ایتمک شرطی ایله اجرا ایتملیدیر.

آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری - پیشه‌وری

خلقین مبارز اورگانی

بیز ایران آذربایجانیندا سون زامانلار جریان ایدن بویوك تاریخی حادثه‌لرین ان گوزل افاده سینی تبریزده دموکرات فرقه سینین نشر ایتدیگی آذربایجان غزتی صحیفه لرینده گوره بیلەریك . قیسا بیر زمانداگیش حق کتله لری نین درین حس و رغبتینی قازانمیش بو غزت ان ترقی پرور و ان حقیقی محررلری اوز اطرافینا توپلیاراق هر گون یئنی یئنی اجتماعی پروبلملر قالدیریر .

آذربایجان دموکرات فرقه سینین فکرلرینی خلق آراسیندا سرعتله یاییر مرتجع و قارا قوه‌لرین عقله سیغماز ظلم و استبدادیندن خلاص اولمیش بش میلیونلوق آذربایجان خلقی اوزی نین آزادلیق حرکاتی ایله بالنیز بیر خلقین دئییل ـ بلکه عین زاماندا ایران دا یاشیان بوتون مظلوم خلقلرین گوزونی آچیر ، اونلارا اوز دوستونی و دشمنینی تانیدیر ، اونلاری دنیانین ماعمیل تولکه‌لری کیمی حقیقی دموکراتیا یولی ایله گتمگه چاغیریر .

آذربایجان غزتی آرتیق اوز مقدراتینا یییه‌لنمیش قهرمان بیر خلقین مبارز اورگانی اولمیشدر . بورادا اشتراك ایدن استعدادلی محررلر ، اصل دموکراتلارا خاص اولان قوتلی بیر احتراس‌لا ، مرتجعلرین هر نوع فتنه کارلیقلارینی وقت وقتینده افشا ایدیرلر .

ایران آذربایجانیندا هر گون بویوك اجتماعی تدبیرلر گورن ملی حکومتین هر آدیمینی خلقه ایضاح ایدیر خلقین جوشه گلمیش کین و غضبینی داها دا آلوولاندیریر . اونون ملی شعور و اراده سینی دوغرو بیر استقامته یوتلندیره‌رك هر آن سروقت و آییق اولماغا چاغیریر .

غزتین ۸۳ نجی نمره سینده درج اولونمیش (خلقمیزده دولتمیزدەدر) سرلوحه‌لی مقاله سینین مولفی چوخ حقلی اولاراق گوستریر که : (مسئله تکجه ملی مختاریتی قازانیب دولتمیزی تشکیل ایتمکله قورتارمیر . ایندی خلقمیزین قارشیسیندا داها مهم داها مسئول وظیفه‌لر دورور که بو وظیفه لرین شرفله بریئه یئتیریلمه سینده خلقمیزین گه‌جك فداکارلیغی وسعی لریندن آسیلیدیر ، چونکه خلقمیز اوزون ایللر استثمار اولونمش‌قول حالینا سالینمیشیندان و مدنیت ساحه سینده دنیانین مترقی خلقلریندەن یوز ایللرجه گری‌ده قالمیش ، بویوك وطنمیزین شهر و کندلری خرابه زارلیغا چئوریلمیش ـ بیر دوشرودا ندا عصرلردن بری دنیا مدنیتینی ، صنعت و ادبیاتی تاریخینه قیزیل صحیفه لر یازمیش آذربایجانلیلار ایران ظالمکارلاری‌نین قانلی پنجه سی آلتینا دوشدیکدن سونرا بوتون بو عالی نعمت‌لردن محروم اولموش ، وقتیله اوز عالملری نین ، معمارلاری نین ، رسامیلاری‌نین و سوز استادلاری‌نین داهیانه اثرلری ایله دنیانی حیران ایدن شهرلر ، استیلاچی ایران شاهلاری‌نین ، خصو-

صا آلمان فاشیزمی‌نین زنجیرلی کوپگی رضاشاهین زامانیندن اعتبارا عصرلر بویی گریلەمیشدیر) .

آذربایجان غزتی بو تاریخی حقیقتی بویوك بیر جسارتله دنیایه بیلدیره‌رك مستعد و اکیت آذربا ـ یجان خلقینین آرزو و عملری نی تاپدامیش خائنلری لعنتله داغلالاییر .

غزتین همین نمره سینده باشقا بیر محرر یازیر که : [دشمنلر بیزیم ده‌ن غفلت ایتمەلی ، اونلارمین چوره آلچاق وسیله لرله متشبث اولوب و منافعلرینی حفظ ایتمگه‌جان آتاجاقلار . فرلوقەخانه نین صادق عضوی اولان آقای حکیم الملك عمری نین آخر تفسینده ایران پارلمانیندا آغلاییر ، او ایله خیال ایدیر که اگر باغیرا قوزیته ووروسا ـ سی دمن آذربایجانی قول ایده جکدیر .

مقاله مولفی بو جنابین فتنه کار سیاستینی رسوای ایتمکله کفایت لنمیه‌رك اوز اوخوجولار یئنی ملی حکومتین اطرافیندا داها سیق بیرلشمیه و آزادلیق یولوندا هر نوع فداکارلیغا حاضر اولماغا چاغیریر .

آذربایجان غزتی نین صحیفه لرینده بوتون دنیایه سس سالمیش داهی سرکرده ستار خانین مبارزه تاریخینی تیز ـ تیز خاطرلادان محرر لر ملی مختاریت حرکاتینین الده ایتدیگی نائلیتلری آلقیشلاماقلا برابر قید ایدیرلر که : (دولت هر ایشدن اول مختاریتی نین پایه سینی محکم لندیرب اونو ساخلیاجاقدر)

بیز آذربایجان دا دوغولوب آذربایجان دا ایسه تولەجه ییك ، بیزیم هر شئی میزی الیمزدن آلسالار دا تورپاغیمیزی الیمزدن آلا بیلمیه جکلر .

زیرا بو تورپاق اوستنده آتادان اولوب ، یاشاییب ، روز گارین آجی شیرین گونلرینی گنچیر میشیك ، بالاخره ده اونون اوستینده دنیادەن گیده‌جییك ! ...)

غزتین بر سیرا مقاله لرینده ، آذربایجان خلقینین دولت ایشلرینده نقدر بویوك مهارت و استعداد گوستر دیگینده آیریجا قید ایدیلمکده‌دیر .

لیکن غزت ، حقیقی رهبر اولدیغی بیر آن بیله اونو تمیاراق بیزیم تعبیرله دست توز و نو تقلیده ده خصوصی فکر ویریر . بونو بیز ان چوق گنجین سیاسی بیر دیل له یاش مقاله لر یازان [ب] امضالی محررین یازیلاریندا گوروروك .

۹۷ نجی نمره ده (دولت ایشچیلری توزلرینی ایتیرمه سینلر) سرلوحه سیله چاپ اولونموش قیمتلی مقاله بونا ان پارلاق بیر مثال اولا بیلر . مولف ملی حکومتده ایش باشینا گلنلرین ایچه‌ریسینده اوز مقدس وظیفه‌لرینی اونودان و دوغرو یول دان سابان بعضی شخص لری خبردار ایدوب یازیر : (دولت ایشی اوشاق اویونجاغی دگلدیر . پئرسیز

تظاهر خلقه تکبر و غرور گوسترمك یونگوللیك ، لوقالیق ملی دولتی خلقین نظریندن سالا بیلر . اوزلرینی گوستریب اوجوز قیمته شهرت قازانماق ایسته‌ین ایشچیلر ایسه چوخ آسان بیر وجهله اوزلرینی بدنام ایدیب ناگهانی اولا راق چاتدیقلاری عالی مقامدان مذلت و خوارلیقلا سقوط ایدیب ابدی صورتده بد بختلیگه دوچار بیلرلر .

ملی دولت مسئله‌لرینی سون‌درجه دوزگون آنلیان و اونون گله‌جکی ایچون قوره‌کده‌ن یانان مولف ، خلق ایله دولت آراسیندا‌کی محکم بیرلیگی پوزانلارا مراجعتله دییر : « بیز هنوز خلقین سعادتی یولوندا بویوك ایشلر گوره بیلمه میشیك . اونا گوره‌خلقه بویوك لیك ساتماقا حقلی دئییریك یالانچی پهلوانلیقدان ایش چیخماز ، هر کس یاشینی آشاغی سالیب توضیعیر توز وظیفه سنه انجام ویرملیدیر . »

اوزلی گورمن بو مؤلف آچیق و کسگین تنقیدەن قورخماياراق بنه همین مقالەده بویوك دموکراتیك پرنسیپ لری اوزریده دوروموش ملی حکومتین ایشچیلرینی سادەلیگه تواضعکار اولماقا ، هر آن توزخدمت و وظیفه‌لرینی خاطرلاماقا دعوت ایدیر : « بیز جوان بیر دولتین سربازلاری یوزه ملت‌بیزی توز خلقی حساب ایدیب . سئویر وسیزه بوبولك ایدیلر یالانچی‌ [illegible] اوتوتماییون ، اونون فاجعه‌دا تەکیین ! او ، سیزون وومو گینزدیر ، اونا اعتنا سیز لیق ایتمەیون ، بیزیم آرامیزدا توزینی ایتیره‌ن آدام‌لار ایچون یئر یوخدور . لوغالار ، یالانچی پهلوانلار ، موقعدن سوء استفاده ایتمك ایسته‌ینلر ، فرقه و حکومت دستگاهینی شهرت و مقام قازانماق ایچون آلت قرار ویره‌نلر دموکراتیك بیر وزنمده اوزون مدت یاشایا بیلمزلر . بونی بیلین ، برشتری ایتیرمه‌یون ، خلقه انسان کیمی رفتار ایدون ! »

« آذربایجان غزتی » خلقین اصل مبارز ارگانی کیمی ، دولت ایشینده کی هر نوع قه نتلره و خلق منافعینه ضد اولان هر نوع سهو حرکتلره اولجه‌دن اشاره ایتمکله ، توزی‌نین سیاسی وظیفه سینی شرفله یرینه یئتیریر . او یاخشی بیلیر که منامیز تعریفلر هیچ بیر وقت فایدا ویره بیلمز . دولت ارگانیزمینین چاغلیغینی محافظه ایتمك ایچون ان دوغری یول سهولری و قصورلاری وقتینده اساسلی صورتده تنقید ایتمك ، خلقی و اونون رهبرلرینی آییق سالیب هر جور احتماله قارشی سفربرلیگه آلماقدر .

اصل قوت خلقه آرخالانان و اونو توز آرخیجا آپارماق ایچون دوزگون خط حرکت تعقیب ایدەن فرقه ((آذربایجان غزتی)) ایله قیسا بیر مدتده بویوك نفوذ قازانماسی نی‌دا محض بو یوللا گیتمه سیله ایضاح

ایتمك لازمدر .

غزت ، خلقین احتیاجلارینی و طلب‌لرینی بیر آن بیله اونوتمیور ، خیالی‌لار ملی حکومت نماینده‌لرینی تبریك ایتمکله یاناشی اولاراق ، اونلاردان بیر سیرا جدی تدبیرلر گورمگی ده طلب ایدیرلر . مثال ایچون معارف ناظری محمد بی‌ریا یه گونده‌ردیکلری مکتوبدا تبریز تاتری‌نین ایشچیلری یازیرکه : ((سیز آقای پیشه‌وری‌نین یاخیندان رهبرلیگی و اوزی‌نین جد ـ جهدی‌ نتیجه سینده گتریجه قالمش ملی معارف ، مدنیت و اینجه صنعتمیزین انکشاف ایدیب چیچکلنمه سی اوغروندا خلقمیزین طلب و احتیاجلارینی موفقیتله یئرینه یئتیرمجکسیز)) .

ملی حکومتین بوتون هیئتی ، ایران آذربایجانیندا خلق معارفی‌نین تاخیره سالینماز مسئله‌لری ایله‌جدی صورتده مشغول اولماقدادر .

آیری جور‌ده اولا بیلمز ، یاد بر دیلده اوخویوب ـ یازماغا مجبور ایدیلن بویوك بیر خلق ، بو گون آزادلیق‌لده ایدیب توز آنا دیلی‌نین گوزل امکانلاریندان استفاده ایتمگه باشلامیشدر . معارف و مدنیت‌ بو گیلمه دیکیجه ، اولکه‌مین بویوك ثروتلرینی منیمسمك اولماز . خلقی یاشیدان یاخا سوادلاندیرمادیقجه ، اونون سیاسی شعورینی‌ استه‌یلن سویه‌یه قالدیرماق ممکن دگیلدر . خلق دولتینده‌بوتون خلق یالنز سوادلاندیغی زمان لایقی صورتده اشتراك ایده بیلر .

((آذربایجان)) غزتی هر نمره سینده بو مسئله‌یه خصوصی دقت یئتیریر . مکتب و معارف ایشلری‌نین حلی بیر گون بیله تاخیره سالینا بیلمز .

ملی حکومت پیشه‌وری‌نین بلا واسطه رهبرلیگی ایله بیر سیرا دکرتلر ویرمیشدیر . بورادا ملی دارالفنون مسئله‌سی خصوصی یئر دوتور .

((آذربایجان)) غزتی خلقیده اویانمیش حقیقی ملی غرورین قوه‌تلنمه سینده و بوتون تدبیرلرینی تیزلیگه حیاته گئچیرمه سینده داها بویوك ایشلر گوره‌جکدیر .

((آذربایجانلی))

باکیدا نشر اولونان کومونیست ۵ ـ ته‌سینن ۷۲۰۴ نجی نمره سیندن آلینمشدر .

اداره‌میزه گلن

مکتوبلارین خلاصه‌سی

تشکر

فرقه‌مزین (۲) نجی حوزه عضو لری (شیرخورشید سرخ) ین عموم ایشچیلریندن و رئیسیندن و طاهره آربا‌نی خانمدان حوزه‌نین تاحوغلارینا باخشی باغیشلاریندان تشکر ایلیرلر .

تبریزده‌کی دزبانی اداره سیندن اداره‌میزه گلن مکتوبده آق‌ خان اوغلی یحیی شهسواردان ایشلرلان وظیفه لری جدیت و دقتله هیئته یرینه یئتردیگیندن اوتری تقدیر ایدیلیر .

ح.ص

فدائی اولان

دشمنلردن نه‌گوزلنیر !

بونی انکار ایتمك اولماز که کیچن حکومتین چول یالاماسی تویلاماز و ملی حکومتین دالیسیندا بویوك یاردیمچی سایلالاردان بیر یسی ده فدائی دسته‌لری و اونلارین شهامت و فداکارلیقلاری اولموشدور فدائی دسته‌لرینین ملی نهضتی صاحه سینده جنایتکار ژاندارملار کندلردن قوودقلار ، توپوق انته عادت ایلمی افسرلر او وکیل ذعی لارلا آرادان گیتدیلر .

اونلارین جدیت و همتیندن نه‌نت ژاندارملار ، بلکه اونلارین چوروون یو واسیدا داغیلیب حتی تکجه آدیندان دا اثر قالمامیشدر .

بونلارین عرضندن که زحمت چکن فدائی قارداشلار مز جمعه‌ده بو کسك بردوتوب و تمام خلقمز اونلارین وجود نایپاسنار افتخار ایدیر ، انگیت فدائیلرین محبتی و حرمتی او ر کلریمزده اوندان اوتری کوك سالمشدر که ، توزیش آسایشی ، آزادلیقی ، امنیتی ، راحتلیگی یولوندا بورولمادان بو شدتلی ده بولارزدا ایندیه‌ده چالیشیب و بوندان بوده داها ! آرتیق راق چالیشاجقلار .

بونلا علاوه دار اوله‌لا هر فدائی اولان عزیزلرمز ایندی‌یه‌ده اولدیغی کیمی گرك بوندان بوده دوغروداندوغروبا توزل سی حده بیر کمال نمونه‌سی اولدیقلاری گوستریب و خلقمز ایله جمعه ده ایتدیکلری ایچون جمعه‌ده داها آرتیق راق یئر دوتاجقلاردر .

ـ بوموقعده کملی دولتمزده فدائی دسته‌لریمزدن تقدیر ایتمك ایچون اونلاری بیر رسمی تشکیلات آلتینا آلماقدان اوتری لایحه تصویب ایدیر اونلاردا قلاریمیزا جدا لازمدر که بو حسن نظردن استقبال ایلیب و اوز لرینی داها آرتیق ملت و دولت خدمتینه حاضر لاسونلار و یقین ایسونلار که یئنی دولتیمزده بو کیمی فداکار شخصلری بویوك مکافاتلار لایکنده یره‌جکدر .

اونوتمامالیتك که‌نی دولت هیچ وجهیله حقه یازلیغا ، شرلاغیقا یول وریمیه جکدر ، بیس هر کیم‌ ایله خلقیمیزین افتخری اولان فدائی دسته‌لرینین آدینی لکه‌له‌رلر قطعا مجازات سیز قالمیاجاقلاردر .

سوریه‌ده

برازاویل رادیوسی ـ سوریه کمونیست حزبی طرفندن نشر ایده یلمیش بیر بیانامەده انگلیس‌لر طرفندن یاخین شرقده تعقیب ایدیلن سیاست شدتله تنقید ایدیلمیشدیر ۸ آلتی حزبی کمیش فرانسه

ویریلدی

لندن رادیوسی ـ شرپورك مدینه‌ده ۸ آلمان حربی گمیسی انگلیس طرفندن فرانسه‌یه تسلیم ایدیلدی ، بوگمیلر‌لر آلتنا آلنمش آلمان گمی چیلری واسطه سیله هدایت اولونوردی .

مملکت خبرلری

شبستردن

اروق‌محال انجمنینین سئچگی‌سی ایچون اثناعشر، حسین جمالی یارسی شکاعی، زهتابی محمدزاده هیئت نظارت تعیین اولوندیلار.

۴ نجی حوزه‌ده

بهمن آیینین ۱۴ ده آخشام ساعت ۳ ده کونفرانس ۲۳ نفر حاضر نماینده‌لرین اشتراکیله و شهر کمیته‌سی نماینده‌لری: آقایان نورسفالی‌ماوری آقالارین حضوریله افتتاح اولوندی. بو وقتده فرقه‌میزین رهبری آقای پیشه‌وری بو جلسه‌یه تشریف گتیردیکده گورولتولی آلقیشلارایله قارشیلاندیلار و حاضرده اولان نمایندگان. فرقه‌میز حاقینده بعضی مهم توضیحات وئریب شرطلردن صونرا آخاعیدا آدلاری یازیلان ۷ نفر آقالار حوزه کمیته‌سینه و ۵ نفرده آقالاردان حوزه تفتیش کومیسیونونا سئچیلدیلر:

حوزه کمیته‌سینه ۱ـ میر عبدالحسین مطلبی ۲ـ حسین جهاندار ۳ـ حیدر کرانی ۴ـ عبدالله سرکارات ۵ـ میر احمد صفی ششتربانی ۶ـ ابراهیم ... زاده ۷ـ میرزا باقر رضائی عدل آقالار و حوزه تفتیش کومیسیونونا ۱ـ ابوالفتح رسام عرب زاده ۲ـ جمیل هرزند ۳ـ علی ستار زاده ۴ـ محمدعلی صنعتی ۵ـ بزرک لبین ... آقالار.

فرقه‌نین ۵ نجی حوزه‌سینده

دوشنبه گونی بهمن آیینین ۱۵ ساعت ۳ ده (۳۱) نفر نماینده‌نین اشتراکیله و آقا فرج زاده‌نین صدرلیگی ایله کونفرانس افتتاح اولوندی و بو جلسه‌ده آقای یادگارین‌ده حضورلاری و ارادی کونفرانسی تبریک ایدمرک نوز چیخیشلاریندا لازمی اصلاحات وئردیکدن صونرا ۷ نفر حوزه کومیته‌سی و ۵ نفرده تفتیش کومیسیونی سئچیلرنه باشلاندی و آشاغیدا آدلاری قید اولونان:

۱ـ صالح فرج زاده ۲ـ حمزه قزل احمدی ۳ـ حسن و آقانورد ۴ـ محمدعلی دیبا ۵ـ ابوالفضل مجید زاده ۶ـ جعفر کاشف ۷ آخوندزاده حوزه کومیته‌سینه و ۵ نفر: ۱ـ مجید انثار مقدم ۲ـ کریم کاویانی ۳ـ حسین مقانی ۴ـ ابراهیم قدیمی ۵ـ علی راسنکار دا تفتیش کومیسیونا سئچیلدیلر.

۳ نجی حوزه‌ده

یکشنبه گونی بهمن آیینین ۱۴ ده ساعت ۴ یاریدا حوزه‌لر طرفیندن سئچیلمیش نماینده‌لر حضوریله تشکیل تاپدی. آقای رئیسی جلسه‌نین صدرلیگینه و محمدحسین معزی منشی‌لیگینه انتخاب اولوندیلار. آقای دوکتور جهانشاه دموکرات فرقه‌سینین ۶ بهمن تاریخلی (عمومی اجلاسیندا) کی قرارلار حقیندا توضیحات وئردیکدن صونرا ۷ نفر حوزه کومیته‌سی و ۵ نفرده حوزه تفتیش کومیسیونی انتخابینه باشلاندی و آدلاری آشاغیدا

پهلوانلار: جلال‌ناصری ۲ـ محمدعلی خورشیدی ۳ـ ایوب کلانتری ۴ـ محمدحسین خودروی ۵ـ حسین نوری ۶ـ علی شاهین ۷ـ محمود هاشمی حوزه کومیته‌سینه و بو ۵ نفر: ۱ـ علی چاپار ۲ـ محمود حقیقی ۳ـ بیوک آقا صدالتی ۴ـ نریمان ۵ـ حسن کندلی حوزه‌نین تفتیش کومیسیونونا انتخاب اولوندیلار.

(وزارت داخله)

بهمن آیینین ۱۳ ساعت ایکیده تبریز کارگرلر نماینده‌لرینین جلسه‌لری اولمیشدور. کارگرلر هرکس‌نین تهرانا ماشین یولا سالماقلاغیمیزی یوک ماشینلار ایچون هر (۸) ماشیندا بیر دانا‌سی و اتوبوسلاردان هر (۶) اتوبوسدان بیر دانا‌سی هر بیر نوبت‌ده تهرانا حرکت ایتمه‌لرینی تصمیم دوتولدی. هرکس داخل اولمایان کارگرلارین ماشینلاری یوک ماشینلاریندا (اونماز) بیری و اتوبوسلاریندا سکز ده بیری نوز نوبه‌لرینده تهرانا گیده بیله‌جکلردیر.

(ملی مجلسده)

دونن بهمن آیینین ۱۳ ده ساعت ۴ ده مالیه کومیسیونی شبستری و یادگار، رفیعی، جودت، ولائی، علیاء، دیبائیان، عظیمائی و تیموری آقالارین حضوریله تشکیل تاپیب دولت ادارلری‌ایشچیلرینین حقوقی و بودجه‌سی تحت قرار آلینمیشدیر.

اسکو محال انجمنی سئچگی‌سی دائر

شنبه گونی بهمن آیینین (۱۳) ده اسکو محال حکومتینین دعوتیله گوره اسکونین معتبرلریندن (۲۰) نفر بلدیه سالونوندا جمع اولوب ۷ نفر هئیت نظار تعیین ایتمیشلر. همان گون اسکونین سبزه میدانیندا تشکیل ایدیلمیشدیر بو مجمعده ایالت و ولایت انجمنلری خصوصیندا آقای کلانتری بر نطق سویله‌مشدیر.

ایکی آیدان تیز میوه‌وئرن آغاج

حاضیرا معلوم اولدیغی کیمی آذربایجاندا میوه آغاجلاری ایلده بیر دفعه میوه وئررلر. عینی زمانلدا بو آغاجلارین میوه‌سی دمریلدیکجه آزالار.

اما بو ایل آذر آیینین ۲۱ نده آذربایجاندا اله‌بیر میوه آغاجی گورولدی که، هله ایکی آی کئچمه‌دن میوه و پشکه باشلامیشدیر.

بو آغاجین اوبیری آغاجلاردان فرقی بیرده اودور که، بوتون میوه‌سی دمریلدیکجه چوخالیر و آرتیر. حتا بو آغاجین میوه‌سینین عطری آذربایجاندان کنارلارا یاییلیب دیگرلرینی حسرت‌ده ... اولور.

بو آغاج داخیلده آذربایجانین ملی حکومتیندن، میوه آغاجی آدلانیر. ملی حکومتیمیزین میوه‌لری عبارتدر بونلاردن. سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آزادلیقدان علاوه دوغروسی، خلق مجارفیندن، دیل علم و حکومت آزادلیقدان ایندی بیر نال اولموشدور. نوز آنا دیلیمیزده علم اوجاقلاری یاراتمالا. خلقمیزی جهالتدن خلاص ایدیلدی ایندی آرتیق آذربایجان اداره‌لری آذربایجانلیلارین نوز الرینه تاپشیریلیب.

ایشچیلرلیکن و آزادان گوره گوره ولتمیزین مملکتیمیزین آیدینلاشماسی و صنایع انکشافی ایچون بیوک عملی تدبیرلر گورولوب. تجارت خلقین یاخشی یاشاماسی‌نین ... باشلایش سطحینی آشاغی ایندیرمیشدیر.

حاضیر تصدیق ایدیرکی کئچن ایل بو وقت بوغدانین باتمانی ۲۰-۲۵ قران، آیین باتمانی ۱۸-۲۰ تومان، یاغین باتمانی ۶۰-۶۴ تومان بو مواردین نین حیاتی دوغروز عباسی. ایکی قراتابیدی بودا آذربایجانین آذوقه سینی تهران مقصودلارینین قارپلاری و بو نوع‌لارینین بو عوللاماسینا گتیرمه‌سی‌ایدی. ایندی ایسه بیلدیگیمیز کیمی ملی حکومتیمیز آذوقه‌نین آذربایجاندان خارجه گتیرمه‌سینی قدغن ایدیب. نتیجه‌ده باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری نوز نطقینده دیدی:

« ایندی‌یه قدر آذربایجانلیلار باغ، بوستان، بیوک ... فری یوندان صونرا دا اونلار ... ایندی اگر شیشتی‌ی هیچ‌کس‌این قیمتی کئچن ایلکی ایله مقایسه ایتسک، گوره‌جکیک کی. آرزی ایکی‌ی اوچ دات اوجوز لاشیب بودا فقط ملی حکومتیمیزین طلحسنی اولان موجبیندن در. خلقین آساییشیندان اوتوری ایکی آیین هرشینده بو قدر بیوک آدم آتیلیب ساغ گور اگر ایکی ایل کئچه

بیلیرکه وطنیمیز اودنیادا بیره ... اولونان بهشت‌ده ... ، اما بوندا اعتراف ایتمک لازیمدر که، مسعود ... دیر ... ، الیق ... اوبولیر ... ملی حکومتیمیزدن قطعیتیمیز ... کیمی اوبودا ... لاری واردر.

... اگر میوه آغاجلار ... اولدوق ایسه‌ده آغاجلاردا میوه ... بیر ... گلیسه ... حکومتیمیز ... ایتدی.

حمید نیکپور

فرقه ایشچیلری

داخلدا جدی ایشلمه‌لیدیرلر

بتون دنیاده اولان فرقه‌لرین تاریخلرینی مختصر اولاراق نظردن کئچیرسک همیشه فرقه‌لرین ایکی مهم مبارزه قارشیندا قالدیقلارینی گوره‌روک. بیرینجی فرقه‌نین خارجی مخالفلرایله ایتدیگی مبارزه در که بو مبارزه اولدوقجا آچیق و آشکار گوزه چارپیر و بونی هامو فرقه عضولری یاخشی باشادوشورلر.

ایکنجی مبارزه ایسه فرقه‌نین داخلینده اولان مخالفلر و ناراضی عنصرلرین فرقه داخلینه سوخولماسی و اونلارلا مبارزه بونلار بیندان عبارتدر.

ایکنجی مبارزه بیرینجیدن ... فقط مرکبدر چونکه بورادا آنلار دسته‌کی ((قورده‌یو بولا بولداش اولور)) بوبودا سنجرات چتیندر. اونون ایچون بزیم فرقه عضولریمیز و علی‌الخصوص فرقه ایشچیلریمیز اولدوقجا آییق اولمالیدیرلار.

تاریخ ثبوت ایتمیشدیر که داخلی محکم اولان فرقه‌لر دائما مبارزه‌ده غالب گلرلر نیته‌که‌بونی بیزاوز گوزوموزله آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مبارزه سینده گوردوک غالب گلدیک بو غالبیت ایراغی اوج‌دا ساخلاماق ایچون لازم اولونان مبارزه

وجدیت داخلده آرتیق اولمالیدر.

... زهبریمیز آقای پیشه‌وری دسته‌کی ((حکومتی اله‌آلماقدان اولی ساخلاماق داها چتیندر)) ایندی حقیمیز آزاد ... ساخلاماقدر اونون ایچون حکومت و فرقه‌دن طلب ایدیر او گوروه که ایندی حقی حکومتی ... و اونون آرقاسیندا ... اودور که ایندی فرقه ایشچیلری قارشیندا بیوک وظیفه و خاطرده دور بو وظیفه‌لری یئرینه یتیرمک ایچون فرقه ایشچیلری داهاده ... وجدیت گوسترمه‌لیدیرلر.

فرقه ایشچیلری ... قدارگی ... فرقه عضولری ... آرتیق ... گوتوروب ... لار ۶ بهمنده باشلاشی اولان عمومی فرقه اجلاسیندا سویله‌دیگی ... آقای پیشه‌وری ... داهاسی و دکتر جاویدین سوباده دیگرلری مامور ... گرک بزیم فرقه ایشچیلریمیز ایچون ... ایش برنامه‌سی اولسون و بو ماقاله‌یی لازمی قدر حلقه‌لری و علی‌الخصوص فرقه عضولرینین باشا سالسینلار و اونلارا مبارزه یوللارینی لازمه اوگره‌تسینلر

حسین نمیرزاده

دقت !

خلقیمیزین طرفیندن ادارلره وئریلن هدیه‌لر ایچون آقای شبستری‌نین ریاست انتظاریی آلتیندا و آقایان رفیعی و تیموری و قیامی‌نین عضویتی و فتحی خشکنابی‌نین منشی‌لیکی ایله آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینده بیر کمیسیون تشکیل اولونمیشدر. بو کمیسیون اداره میره گلن متعدد پیشنهادلارین آرتیق‌ده و گوندریلمیش هدیه‌لره گوره تشکیل اولوب و بوگوندن صونرا ساعت ۱۰ دان ساعت ۱۰. گونلرلادان صونرایا قدر گوندریلن هدیه‌لری قبول ایده‌جکلر. وضعا هدیه‌وئرنلرین نوز پیشنهادلارینا گوره وئریلن وجهلره، کمیسیون وسیله‌سی ایله قداییلره البسه و غیره آلیناجاقلار.

آذربایجان روزنامه‌سی

اعلان

شهر اداره‌سی طرفیندن اعلان اولونور که شهر اهالی‌سینین صحتیندن و راحتلیگیندن اوتری شهرده بوش گزمن ایتلرین بلدیه مامورلاری طرفیندن زهر واسطه‌سیله اولدورولمه‌لی لیچه گونلور باشلانمیشدر بو وسیله‌ایله بیلدیریلیر که کم ایتلرین صاحبلری نوز ایتلرین بوشوبا حالتا باغلاسونلار که مامورلار طرفیندن اشتباهیله زهرلتمه‌سینلر.

ش ۲۳

اعلان

آذربایجان فداییلرینه وئریلن هدیه‌لر ایچون تبریزین بانک ملی‌سینده ۴۹۰۳ نجی شماره‌ده حساب آچیلمیشدر.
هدیه وئره‌نلر بانکین وصول قبضی موجبیجه کمیسیوندان‌دا قبض وصول اخذ ایده‌بیلرلر.

نمره ۱۲۰۰۱ — ۱۱-۱۱-۲۴

اعلان

او شخصلر که صنعتی اسملرده هرقسم اختراعه موفق اولورسالار اوز اختراع ایتدیکی امتیازین اعتبارینی حفظ ایتمکدن اوتری ایتمیلر ثبت کل اداره‌سینده تازه تشکیل اولان (اعلائم و اختراعات) اداره‌سینه رجوع ایدیب تازه اختراع ایتدیگی صنعته مخصوص اولان علامتی ثبته یتیریب و بو اقدام وسیله‌سیله اوز صنعتی امتیازینین اعتبارینی محفوظ ساخلاسینلار.

۳-۳ ش ۲۶

آذربایجان ثبت اسناد و املاک مدیر کلی ـ انتصار

آذربایجان مجلس ملی سنین خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده قانونی

آذربایجان مجلس ملی سنین آذرآیینین ۳۰ندا ۱۳۲۴ تاریخلی ۶نجی عمومی جلسه سینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده آشاغیداکی قانون تصویب اولندی :

برنجی ماده ــ خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیک ایله خلقی اوز ملی وظیفه سنی انجام ویرمگه صلادعوت ایدوب آذربایجانین احتیاجاتینی ایجاب ایتدیگی خلق اوردوسینی وجوده گتیرسین .

ایکنجی ماده ــ قوشونون شعارلاری واونون منظم دستلره آیریلماسی همچنین امیرلرین وفرمانده لرین درجه بندلیگی هیئت دولته محول اولونور .

اوچونجی ماده ــ ملی سربازلیق وظیفه سنین مدتی بیرایل یاریم دور ایگرمی یاشینه یاتیع اولان بوتون آذربایجانلیلار معین شرائط داخلنده قوشونه چاغریلیر .

دوردنجی ماده ــ خلق قوشونلاری وزارتی ملی قوشونی اداره ایتمک ایچون نظامی معلوماته مالک اولان آزادیخواه مختصصلردن بیر شورای عالی تشکیل ایدیر ، بو شورانین داخلی نظامنامه سی و آلین وظایف و احتیاراتینی تعیینی هیئت دولته تاپشریلیر .

بشنجی ماده ــ شورای عالی نین قرارلاری خلق قوشونلاری وزارتینین تصویبیندن باش فرماندهین تصدیقیندن سونرا موقع اجرایه قویولا بیلر .

آلتنجی ماده ــ شورای عالی قوشونون اداره سی و تشکیلاتی ایچون خصوصی نظامنامه تنظیم ایدوب خلق قوشونلاری وزارتینین و هیئت دولتین تصویبی ایله موقع اجرایه قویور .

یدنجی ماده ــ قوشونون لباسی و درجه بندلیگی ده شورای عالی نین قراری و باش فرماندهین تصویبی ایله تعیین اولونور .

سگزنجی ماده ــ افسرلرین درجه لرینی و ترفیعی نی و شهرتلیق گوسترن فداکارلرین پاداشی خلق قوشونلاری وزارتینین پیشنهادی و باش فرماندهین امری ایله تعیین اولونور .

دوقوزنجی ماده ــ خلق قوشونلاری وزارتی هیئت دولتین تصویبی و باش فرماندهین قراری اوزره قولنک نین مدافعه سی وخلقین آزادلیغینی تامین ایتمک ایچون لازم مهمات سلاح و سایر حربی لوازمی تهیه ایتمگه و قوشونی مصمم حالا ساخلاماق ایچون مجلس ملی طرفندن قبول اولونان بودجه اوزره جدی قدملر گوتورمگه موظف دیر .

اونونجی ماده ــ خلق قوشونلاری سیربازلیغا دعوت ایتمک ایچون لازم اولان نظامنامه و قرارلارین تنظیمی دولت هیئتی ایله مجلس ملی نین ریاست هیئتینه تاپشیریلیر . بو نظامنامه مجلس ملی نین کیچیک عمومی اجلاسنده امتحان ایچون موقع اجرایه قویولور .

اون برنجی ماده ــ خلق قوشونلاریندین افراد (فدائیلر) و افسرلری عموم وطن داشلارین مالک اولدیغی حقوقی و اجتماعی حقه مالک اولوب انتخاب اولماق و انتخاب ایتمک کیمی ملی وظیفه لری ایسه دیگرلری کیمی انجام ویره بیلر .

اون ایکنجی ماده ــ وطن و آزادلیق یولوندا شهید یا شکست اولانلارین عائله لرینین آسایشی نی تامین ایتمک ایچون خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیک ایله بر لایحه تنظیم ایدوب ملی حکومت واسطه سیله مجلس ملی نین هیئت ریاستنه تقدیم ایتملی دیر .

اون اوچونجی ماده ــ ملی وظیفه تشکیلاتی قورولوب عملیاته باشلیان گونه قدر موجوده فدائی دستلری لولکه نین آزادلیغینی مدافعه ایتمک وظیفه سینی انجام ویریر . اونلارین منظم قوشون حالینا دوشمه سی ایسه خلق قوشونلاری وزارتینه تاپشریلیر .

اون دوردنجی ماده ــ بو قانون اجراسی خلق قوشونلاری وزارتینه محول اولور .

آذربایجان مجلس ملی سنین رئیسی . حاجی میرزاعلی شبستری

آذربایجان مجلس ملی سنین کاتبی م . ولائی

تبریز ۳۰ آذرماه ۱۳۲۴ نجی ایل

ملی وظیفه نین مدتی حقینده

ملی وظیفه مدتنه عائد اولان آشاغیداکی ماده واحده مجلس ملی هیئت ریاستینین ۱۶ بهمن تاریخلی جلسه سینده ایکی دوریله مذاکره و تصویب ایدیلمیشدر .

ماده واحده

آذربایجان ملی خلق قوشونلاری حقینده تصویب اولونان قانونین ۳ نجی ماده سی اصلاح و ملی وظیفه خدمتینین مدتی ایکی ایل معین اولونور

آذربایجان ملی مجلسینین رئیسی . شبستری

ساهر ـ

دیلیمیز

[اولی گچن نمره لرده در]

اون ــ یعنی قاباق یا قاباق . ــ اونلیت : گوز یه لرین ، بیر نوع پیش بندی در .

قاپق . کدو و دیمک در . مثال (باش قاباقی) .

اون ، منجه داها آیدین و ادبی بیر لفظ در . لکن قاباق سستعمل در!

یا ریشیق ، یاریشیق ــ صاح دیمکدر .

یایین ، یایماق مصدریندن ، بیبهره ش معناسنا گلیر . و بو کلمه ۱۴ عصر میلادیده ایران آذرکنین سنده ، چوخ ایشله نیب .

بویلی ــ حامله : بویبی آرواد . [زنجان لهجه سینده ایشله نیر]

بویلی ، بویسی : یعنی ایری بوری آدام . [بلند قد و کلفت]

توپلاشماق یا توپلاشماق ــ یعنی جمع ایتمک .

توپلانیش یعنی جمع دیمکدر ، توپ کلمه سندن مشتق و آذری لفظی اولمالیدر .

تمل ــ اساس ــ بنیه دیمکدر .

دوزگون ــ دوز [راست] کلمه سندن آیریلیر ، صحیح و دوغری دیمکدر .

آرسلان یا آصلان : شیر (معروف حیوان آدی) .

قپلان یا قاپلان : پلنک : قپلان کوه یعنی (کوه پلنک)

آلتون یا آلتین ــ قیزیل یعنی (زر) .

یوزآلتون : یوز قیزیل سکه ــ یا یوز دینار . موغوللار زمانیندا بغداد دا رایج اولان دینار قیزیل سکه دن عبارتمیش . ــ قیزیل ــ (زر) به آلتون معناسنا دگیل . بلکه ده آلتونین رنگی قیرمزی اولدیغی ایچون قیزیل آلتون یعنی [زر سرخ] ـ دیمیشلر . سونرالار آلتون کلمه سینی آتیب و اختصاراً قیزیل دیمیشلر ، ذاتاً [قیزیل] قیرمزی دیمکدر ؛ قیزیل آلما ، قیزیل گل ، قیزیل قان و سائره .

ارکن ــ تئز معناسینا گلیر ، ارکندن ، یعنی تئزدن ــ اصلا تئز ــ تئز کلمه سندن تحریف اولونوب تئز گل یعنی [تند] گل .

اینجه ــ نازک ، ظریف ، اینجه ، صنعت ! ظریف صنعت دیمکدر ، بیرلرده اصطلاحاً اینجه ، مینجه سوزیلمیر ، منی ظریف ، نازپرورده .

درنک (درنه گ) ــ مجلس ــ محفل ــ تشکیلات . آذریجه در .

دونمک ــ چرخ ورماق ــ قیرلاتماق ، گونش دونر یعنی گونش قیرلانار .

باشینا دونمک : یعنی باشنا چرخ وورماق ، یه دونمک مراجعت معناسنا گلیر ــ [دون گوروم !] یعنی قایت گوروم .

دیله مک ــ ستوان ، آرزو ، امل دیمکدر .

دالماق یا دالماخ ــ آذری بیر لفظ در ، یعنی سوب عرق اولماق . (چومماق) .

دالغین ــ پریشان حواس ، مستغرق افکار .

دالغ ــ موج ، دالغه (سدق ــ موج وورماق .

سارینماق ، دولاشماق : سرمه قیق دولاشان ، (پیچنده) معروف بیت آدیدر .

آذربایجاندا بو لفظ ایشله نیرمی ؟ منی اله سریمیسن می ؟

سیرا یا سیره ــ نوبت ، ردیف ، تبریزده (سیره مجلسی) سوییه نیر . یعنی بیر مجلس که هرگون یا هر گیجه بیرکسین اوینده تشکیل تاپور .

سووماق ــ یعنی آتلاتماق ، یعنی ایله مک .

مثل : یعیمدان سوودوم ؛

سیرگ ــ آزلی ؛ سیرگ توک

سغلام ، سلامت ، صحیح ، درست . ساغ کلمه سندن مرکبدر

چالی ، تیکانی ، آغاچ ، بوته ؛ چالی تیکانی چالی قوشی (قره دوش) بیر یرلرده ایشله نیر

چیرمنک ، دوندرمک ، چیریق دوندرن : مترجه

چون ، کیب ، طوسی

یوسون ، خزه ، مولار و اره . ایمنی ایده تولید اولان سبب یا مرطوب . لرنده علار اوزره پیدا لن بیرلدم وت .

تریش ، حسادت زحمه ایتمک بیر کلمه در

تریکنمک ــ حسادت ایتمک .

تریکلی ــ حسود

ورگی ــ مالیات ورمک دن مشتق بیر کلمه در

بایه ق ، ایتمک .

تبریزده فقط چورمک و (بیپ) بیه ق سوییله نیر .

غایت صحیح و رسا بیر لفظه در و آذری بیر کلمه در اولدیغی ایچون بو کلمه نی استعمال ایتملی یک

یاییش ، یعنی تربت ساختن (بو عبارتین یاییش گوزه ل در)

بسچ ، سراشیب

یاددیم ، کومک

یاذیش ، صابه

انگین ، وسیع ، آچیق صه

انگین دنیز (آذری بیر لفظ اولمالیدر)

یانیش ، اشتباه ، غلط

یانیلماق ، اشتباه ایتمک یولان (غیر صحیح) بر لفظدن آیریلمیش در

یرلیق ، یروورگی سی ۱۴ عصر عصر میلادیده ایران کتابلاریندا دا بو کلمه یه تصادف اولونور و آذری لفظدر .

یلکن ، چراغ بادبان

یلکنلی ، چراغدار کیمی) بو کلمه دن مرکب در

یلپازه یلپیک (بادزن)

فدائی دسته لرینه

بو اشخاص طرفیندن هدیه اولونوبدر

هارطون آرزومنیان	۲۰	تومن
بیردروز کالیان	۲۰	«
علی اکبر حق شناس	۳۰	«
لطف اله حق شناس	۲۰	«
صوت موکیان	۵۰	«
احمد قرباشی	۳۰	«
حسن زاهدی	۵۰	«
صالح زادی	۲۰	«
محمد شفق	۲۰	«
غلامرضا جاویدان	۳۰	«
مهدی حمت آزادی	۲۰	«

عسکر فریح موسوی کارخانه سنین کارگرلری طرفیندن ۲۰۰ تومن

محمد موسی قیمی زاده ۵ جفت الجفت ۱۰ جفت جوراب

دنیا خبرلری

قوام السلطنه آذربایجان مختاریتی تانیاجاقدیر

آنکارا رادیوسی خبر ویریر که تهراندان معلوم اولدیغینا گوره ایران باش وزیری قوام السلطنه آذربایجان مختاریتینی تانیماق و عمل کیمی تلقی ایتمگه حاضرلاشیر .

آمریکادا

لندن رادیوسی . واشنگتن عالی محکمه سی حربی جنایتکارلاریندان اولان سنگاپور فاتحی ژنرال یاماشیتانین استیناف تقاضاسینی رد ایتمیشدیر . عدالت عالی حربی محکمه سی طرفیندن اعدام جزاسینه محکوم ایدیلمیشدیر .

تیرول حقنده ایتالیا نوتاسی

لندن رادیوسی ، ایتالیا خارجه وزیری دی گاسپری انگلیس ، آمریکا ، سوویت ، چین و فرانسه نمایندگان لرینه بیر نوتا ویرمیشدیر . بو نوتاده تیرول مسئله سی و اطریش حکومتی ایله ... جوابی تلقی ایتمیشدیر .

اروپایا یاردیم مسئله سی

آنکارا رادیوسی . آمریکا خارجیه نظارتندن خبر ویریلمیشدیر که اروپایا بغدای یاردیمی ایچون آمریکا داخلینده جیره محدودیتی قویولور . ... اروپا ۱۷ میلیون تن بغدای گوندرمک لازمدیر . بو مقداردان فقط آمریکا ، نیوزیلند و کانادادا ۱۲ میلیون تن موجوددور . سوویت اتفاقی ... یاردیم ایتمک ایچون ... وعده ویرمیشدیر .

ویشینسکی ویورین

آنکارا رادیوسی ... امنیت شوراسی اجلاسنده ... سوویت معاونی ویشینسکی جمعه گونو آمریکا معاونلری صدری استتینیوس ایله مذاکره ... اولان بو کاتب لری ... ویشینسکی ایله ... صحبت ایتمگه باشلادی .